

אהבה וחסד – תלקיט תשפ"ז

רות פרקים א'-ד'

לפניכם דף עבודה על כל פרקי המגילה.

ענו על **שתיים** מבין שלוש המשימות הבאות – 5 נקודות לכל משימה:

1. קראו רות פרק א' וקראו גם את דברי אבירמה גולן:

”וַיִּתְּהֶם כָּל הָעִיר עֲלֵיהֶן, וַתֹּאמְרֶנָּה הַזֹּאת נְעָמִי”.

כמו מים צלולים בכלי בדולח שקוף המגילה הזאת, המספרת עלילה דינמית, סוערת ועמוסת משמעות בלשון פיוטית, מצומצמת, מאופקת ויפהפייה...

...זוהי מגילת רות, אבל היא לא פחות מזה המגילה של נעמי. היא, שנושאת על גבה הדווה את כל סמלי גורלו של העם הזה, שהרתה וילדה וקברה את בניה ואיננה משאירה אחריה צאצאים – היא בעצם האם הגדולה שלנו. ממנה למדנו איך – למרות ש”קשים גרים לישראל כספחת” – אנחנו אמורים לצרף אלינו את אלה המבקשים להיות חלק מאתנו. בסדר הנכון: קודם מצטרפים אל העם, ורק אחר כך לאוהים. כל פסוק כמעט ביצירה המושלמת הזאת הפך למשפט מכונן בחיינו. הנה רק אחד: ”וַיִּתְּהֶם כָּל הָעִיר עֲלֵיהֶן, וַתֹּאמְרֶנָּה הַזֹּאת נְעָמִי”. כל העיר, ממש כמו שם המקומון, וכמו שאומרים עד היום ”כל העיר הייתה שם”. כל הולכות הרכיל, כל היענטעס הקטנוניות, באו לשמוח לאידה של מושא הערצתן משכבר הימים. הזאת נעמי? פחחחח. ככה היא נראית?

והיא, בצניעותה, בגילוי הלב האצילי שלה, לא מסתירה מהן את האסון שפקד אותה. אם שכולה. אלמנה. חסרת-כל. "אַל תִּקְרָאנָה לִי נַעֲמִי", היא אומרת. "קְרָאנִי לִי מָרָא". וביחד עם האישה הצעירה שדבקה בה, שתהיה עכשיו כל עולמה וכל תקוותה, היא הולכת משם ומשאירה את "כל העיר" מאחוריה בלי לאבד ולו טיפה אחת מכבודה העצמי ומגדולתה. (אבירמה גולן, עיתונאית, סופרת, מתרגמת ואשת טלוויזיה ישראלית אתר 929)

הכותבת מתייחסת בהערכה רבה לנעמי ומתמקדת בה.
(1) את מי מבקרת הכותבת בדבריה, בססו דבריכם על הקטע. האם אתם מסכימים עם הביקורת שלה? נמקו.

(2) החברה הישראלית מתמודדת לא מעט עם אבדן ושכול. האם וכיצד צריכה לדעתכם החברה הישראלית לסייע למשפחות שספגו אובדן כבד?

מודעות חברתית ואמפתיה.

2. קראו רות, פרק א'
דמותה של ערפה שהפנתה עורף לנעמי זוכה לביקורת רבה. התלמוד אף מזהה אותה כאימו של גוליית הפלישתי שנלחם בדוד.
לפניכם מספר ציורים ושיר. עיינו בהם והשיבו על השאלות.

אבל פן

ויליאם בלייק

(1) האם לדעתכם היוצרים מבקרים אותה או דווקא מבינים אותה?
נמקו דבריכם.

(2) לפניכם שני בתים משיר:

ערפה / שמואל בס

בחבקה חמותה, מעברו של כתף
תחזה הררי מולדתה בעין-זוהר
את צעיף האדים הכחול העוטף

הביקעה, בה שוכן בית אמה, גם הנוער....

...עם קיצו של מחלון הן לא בא עוד הקץ
על חמדת נעורים סוערה (סוערת) וזוהרת.
פה אדמת גידולה, אביבה בה הנץ,
איך תוכל ותכה שורשים באחרת?

כיצד מנמק המשורר את בחירתה של עורפה לעזוב את נעמי ולחזור
למואב? הביאו שתי סיבות שהוא מציין בשירו. האם אתם מסכימים
איתו?

ראיית נקודת מבט אחרת, ואמפתיה לאחר.

3. עיינו בדף מתוך אתר 929 העוסק ברות פרק ד':

<https://www.929.org.il/page/802>

בחרו קטע אחד שמצא חן בעיניכם ונמקו את בחירתכם.
בנימוקכם כתבו האם הזדהתם עם הקטע? האם הוא חידש לכם משהו
שלא ידעתם, אם כן מה? מה היה חשוב לכם יותר: נושא הקטע או מי
שכתב אותו?

בחינת ובחירת מקורות מידע מושכלת ומנומקת.

שיר השירים ג'

ענו על **שתי** המשימות הבאות – 2 נקודות למשימה ראשונה ו+ 3 נקודות למשימה השנייה:

1. קראו שיר השירים, פרק ג'

בפסוקים א'–ד' יש שני ביטויים (בני שלוש מילים כל אחד מהם) שחוזרים: האחד מוזכר פעמיים בפסוקים א'–ב', והאחר מוזכר ארבע פעמים בפסוקים א'–ד'. ציינו מה הם שני הביטויים החוזרים, והסבירו מה כל אחד מהם מבטא. ביטוי ראשון ופירושו:

ביטוי שני ופירושו:

הבנת הנקרא ואוריינות שפתית.

2. קראו פסוקים א'–ה'.

(1) יש הטוענים כי בפסוקים אלה מתואר רצון עז להינשא, ויש

הטוענים כי השבועה שמוזכרת בפסוק ה' סותרת רצון זה.

הסבירו את שתי הטענות ובססו אותן על הכתוב.

(2) יש הטוענים כי בפסוקים ו'–י"א מתואר טקס חתונה.

בססו טענה זו על שתי ראיות מן הכתוב. הסבירו כל ראייה

(הוכחה).

הבנת הנקרא.

המשך בעמוד הבא

משלי ל"א – אשת חיל

ענו על **שתיים** מבין המשימות הבאות:

משימה מספר אחת – **חובה** – 2 נקודות

ולפי **בחירתכם** משימה נוספת: שתיים או שלוש – 3 נקודות.

1. קראו משלי ל"א – שיר אשת חיל.

בשנים האחרונות מתגלה בישראל גבורת נשים גם בשדה הקרב.
בשיר "אשת חיל" מוזכרות תכונות רבות של אישה גדולה, אך לא מוזכרת
לוחמת נשים. עם זאת, בתנ"ך מצאנו נשים שיצאו לקרב או שפגעו באויב
והכריעו את גורל המערכה.
מצאו שתיים כאלה, בספר שופטים, כתבו מי הן, מה עשו? והאם לדעתכם,
נשים צריכות להיות לוחמות?

מודעות חברתית ואזרחית וחיפוש מידע.

2. קראו משלי לא – שיר אשת חיל.

(1) בחרו פסוק או כמה פסוקים יפים בעיניכם מתוך המזמור והסבירו את בחירתכם.

(2) כיצד הייתם מתארים את אשת החיל בימינו? מהם תחומי עיסוקיה כיום, לדעתכם?

3. בני אדם משכמם ומעלה מעוררים פעמים רבות הערכה עמוקה, ולעתים הם דמויות לחיקוי והערצה לרבים.

התחלקו לשתי קבוצות וערכו שיח בכיתה : האם דמות "מושלמת" היא דמות לחיקוי והערצה או דווקא דמות מאיימת שמציבה רף גבוה ואינה ניתנת לחיקוי.
טיעוני הקבוצה הראשונה :

טיעוני הקבוצה השניה :

מסקנות :

עמידה בפני קהל, יכולת לנמק עמדה.

סה"כ לחלק זה – 20 נקודות .